

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР	15
СЕМЕЕН КОДЕКС	
Глава първа. Общи положения	17
Глава втора. Сключване на брак	18
Глава трета. Лични отношения между съпрузите.....	22
Глава четвърта. Имуществени отношения между съпрузите	23
<i>Раздел I.</i> Общи положения.....	23
<i>Раздел II.</i> Законов режим на общност	24
<i>Раздел III.</i> Законов режим на разделност	31
<i>Раздел IV.</i> Договорен режим	32
Глава пета. Прекратяване на брака	35
Глава шеста. Произход.....	43
Глава седма. Родство	49
Глава осма. Осиновяване	50
<i>Раздел I.</i> Условия за осиновяване	50
<i>Раздел II.</i> Допускане на осиновяване.....	59
<i>Раздел III.</i> Действие на осиновяването.....	65
<i>Раздел IV.</i> Прекратяване на осиновяването	68
<i>Раздел V.</i> Особени правила при международно осиновяване.....	71
Глава девета. Отношения между родители и деца.....	77
Глава десета. Издръжка.....	86
Глава единадесета. Настойничество и попечителство	91
Глава дванадесета. Административнонаказателни разпоредби	99
Допълнителни разпоредби	100
Преходни и Заключителни разпоредби.....	100
Релевантни актове от Европейското законодателство	111

СЕМЕЕН КОДЕКС (1985)

ВЪВЕДЕНИЕ	112
Глава първа. Общи положения	112
Глава втора. Сключване на брак	113
Глава трета. Отношения между съпрузите	116
Глава четвърта. Произход	120
Глава пета. Родство	124
Глава шеста. Осиновяване	125
Глава седма. Отношения между родители и деца	139
Глава осма. Издръжка	142
Глава девета. Прекратяване на брака	146
Глава десета. Настояничество и попечителство	151
Глава единадесета. Приложим закон при семейноправни отношения с международен елемент	157
Допълнителни разпоредби	158
Преходни разпоредби	158
Заклучителни разпоредби	159
Преходни и Заклучителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Семейния кодекс	160

СЕМЕЕН КОДЕКС (1968)

Дял I. Брак	165
Глава I. Сключване на брак	165
Глава II. Отношения между съпрузите	167
Глава III. Прекратяване на брака	170
Дял II. Родители и деца	174
Глава I. Произход	174
Глава II. Родство	177
Глава III. Осиновяване	177
Глава IV. Отношения между родители и деца	181
Глава V. Настояничество и попечителство	183
Дял III. Издръжка	185

Съдържание

Дял IV. Приложим закон при семейноправни отношения с международен елемент	188
Заклучителни разпоредби към Семейния кодекс	193
ЗАКОН ЗА ЛИЦАТА И СЕМЕЙСТВОТО (<i>Извлечение</i>)	194
I. Физически лица	194
II. Семейство	198
III. Юридически лица	198
IV. Преходни разпоредби	199
V. Изменение на други закони	201
Преходна разпоредба	201
ЗАКОН ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО (<i>Извлечение</i>)	202
Глава първа. Общи положения	202
Глава трета „а“. Производство за връщане на дете или за упражняване на правото на лични отношения	206
Глава трета „б“. Особени правила за признаване и допускане изпълнението на решения на чуждестранни съдилища и на други чуждестранни органи, свързани с родителските права и мерките за закрила на децата	208
ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО (<i>Извлечение</i>)	221
Глава първа. Общи положения	221
Глава втора. Органи за закрила на детето	222
Глава трета. Ред за осъществяване на мерките за закрила на детето	224
Глава пета „а“. Договор за отглеждане на дете от професионално приемно семейство	235

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА	
ОТ ДОМАШНОТО НАСИЛИЕ	238
Глава първа. Общи положения	238
Глава първа „а“. Национален съвет за превенция и защита от домашното насилие	243
Глава първа „б“. Взаимодействие на националния съвет с органи и организации	246
Глава първа „в“. Национална информационна система	247
Глава първа „г“. Програми за превенция и специализирани услуги за защита от домашното насилие	249
Глава втора. Производство за налагане на мерки за защита от домашното насилие	252
<i>Раздел I. Общи положения</i>	252
<i>Раздел II. Разглеждане на делото</i>	256
<i>Раздел III. Изпълнение на заповедта за защита</i>	261
Глава трета. Мерки за осигуряване на защита въз основа на Регламент (ЕС) № 606/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела	262
Допълнителни разпоредби	264
Заклучителни разпоредби.....	265
Преходни и Заклучителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за защита срещу домашното насилие	266
Релевантни актове от Европейското законодателство	268
 ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА ОТ ДОМАШНОТО НАСИЛИЕ (<i>Извлечение</i>)	269
Глава първа. Общи положения	269
Глава втора. Взаимодействие при защита от домашно насилие и изпълнение на мерките за защита от домашното насилие	269

<i>Раздел II. Изпълнение на мерките за защита от домашно насилие.....</i>	<i>269</i>
НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РЕДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ ОТ ДЪРЖАВАТА НА ПРИСЪДЕНА ИЗДРЪЖКА.....	272
Допълнителни разпоредби	276
Преходни и Заключителни разпоредби.....	276
ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС (<i>Извлечение</i>).....	277
Глава двадесет и шеста. Производство по брачни дела.....	277
Глава двадесет и седма. Производство по дела за гражданско състояние.....	281
Глава двадесет и осма. Поставяне под запрещение	282
ЗАКОН ЗА НАСЛЕДСТВОТО	285
Глава първа. Общи разпоредби	285
Глава втора. Наследство по закон.....	287
Глава трета. Наследство по завещание	290
Глава четвърта. Приемане и отказ от наследство.....	300
Глава пета. Делба на наследство.....	305
Глава шеста. Дарение.....	307
Преходни разпоредби	307
Преходни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за наследството	309
Преходни и Заключителни разпоредби към Гражданския процесуален кодекс	309
Преходни и Заключителни разпоредби към Семейния кодекс	309

ЗАКОН ЗА НАСЛЕДСТВОТО	
ОТ 1890 г.	310
КНИГА I	
ЗА НАСЛЕДСТВОТО	310
Глава първа. За наследството по закон	310
<i>Отдел I.</i> За лицата, които могат да наследяват.....	311
<i>Отдел II.</i> За правото на представителство.....	312
<i>Отдел III.</i> За реда на наследството на законните роднини...	313
<i>Отдел IV.</i> За наследството на незаконородените.....	314
<i>Отдел V.</i> За наследството на съпрузите	316
<i>Отдел VI.</i> За наследството на държавата	317
Глава втора. За наследството по завещание.....	317
<i>Отдел I.</i> За лицата, които могат да завещават	317
<i>Отдел II.</i> За лицата, които могат да получават по завещание	318
<i>Отдел III.</i> За формата на завещанието	
Параграф 1. Обикновени завещания	319
Параграф 2. Някои особени завещания	321
Параграф 3. Общи разпореждания за различните родове завещания.....	324
<i>Отдел IV.</i> За разполагаемата част	
Параграф 1. За законната част, която се пада на низходящите и възходящите	324
Параграф 2. За законната част на съпрузите и на незаконородените деца	325
Параграф 3. За намаление на завещателните разпореждания	326
<i>Отдел V.</i> За установлението на наследници и заветите.....	328
Параграф 1. За лицата и нещата, които могат да бъдат предмет на завещателни разпореждания	328
Параграф 2. За условните и срочните разпореждания.....	330
Параграф 3. За действието на заветите и тяхното изплащане	331

Съдържание

Параграф 4. За правото на уголемяване наследствената част между сънаследниците и съзаветниците	333
Параграф 5. За отменяването на завещателните разпореждания и за тяхната недействителност	334
<i>Отдел VI.</i> За изпълнителите на завещанията	335
<i>Отдел VII.</i> За предаването на саморъчното завещание за пазене, за отварянето и публикацията на тайните завещания.....	336
<i>Отдел VIII.</i> За отменението на завещанията	337
Глава трета. Общи правила за наследството по закона и по завещание	338
<i>Отдел I.</i> За отваряне на наследството и за продължението на владението в лицето на наследника	338
<i>Отдел II.</i> Параграф 1. За приемането на наследството	339
Параграф 2. За отричането от наследството	340
Параграф 3. За съставянето опис на наследственото имущество, за законната му сила и за обязательствата та наследника, който съставя описа.....	342
Параграф 4. За незаетото (вакантно) наследство.....	345
<i>Отдел III.</i> За делбата.....	346
<i>Отдел IV.</i> За привнасянията и за прихващанията	348
<i>Отдел V.</i> За плащането на дълговете.....	351
<i>Отдел VI.</i> За последствията на делбата и за обезпечението на дяловете.....	353
<i>Отдел VII.</i> За унищожението на делбата	353
<i>Отдел VIII.</i> За делбата направена от родители или други възходящи между техните низходящи.....	354
КНИГА II	
ЗА ДАРЕНИЯТА	355
Глава първа. За лицата, които могат да дарят и приемат дар	355
Глава втора. За формата и действието на дарението	356

Съдържание

Глава трета. За отменението на даренията	358
Глава четвърта. За намалението на даренията.....	359
Особени разпореждания.....	360

I. ТЪЛКУВАТЕЛНИ РЕШЕНИЯ И ПОСТАНОВЛЕНИЯ ПО СЕМЕЙНИЯ КОДЕКС – РЕСП. ПО СК (1985) И СК (1968)

1. Постановление № 5 от 31.10.1972 г. по гр.д. № 4/1972 г., Пленум на ВС	362
2. Постановление № 8/80 г. от 17.VI.1981 г., Пленум на ВС	377
3. Постановление № 12 от 28.11.1971 г., Пленум на ВС	384
4. Тълкувателно решение № 44 от 18.05.1971 г., ОСГК на ВС	388
5. Тълкувателно решение № 35 от 14.06.1971 г., ОСГК на ВС	389
6. Тълкувателно решение № 4 от 14.04.2022 г. по тълк. д. № 4/2019, ОСГК на ВКС	392
7. Тълкувателно решение № 6 от 21.01.1972 г., ОСГК на ВС.....	392
8. Тълкувателно решение № 91 от 01.10.1974 г. по гр.д. № 63/1974 г., ОСГК на ВС.....	395
9. Тълкувателно решение 3/2016 от 29.06.2017 г. по т.д. 3/2016 на ОСГК на ВКС.....	397
10. Постановление № 4 от 03.08.1983 г. по гр.д. № 3/1983 г., Пленум на ВС	397
11. Тълкувателно решение № 63 от 09.1984 г. по гр.д. № 27/1984 г., ОСГК на ВС.....	397
12. Тълкувателно решение № 26 от 02.03.1970 г. по гр.д. № 2/1970 г., ОСГК на ВС.....	398
13. Тълкувателно решение № 2 от 27.12.2001 г. по гр.д. № 2/2001 г., ОСГК на ВКС	399

Съдържание

---

14. Тълкувателно решение № 5/2013 г. по т.д. № 5/2013 г. на ВКС, ОСГТК.....	407
15. Постановление № 10 от 03.11.1971 г. по гр.д. № 5/1971 г., Пленум на ВС	408
16. Постановление № 1 от 1957 г., Пленум на ВС	415
17. Постановление № 1 от 12.11.1974 г. по гр.д. № 3/1974 г., Пленум на ВС	423
18. Тълкувателно решение 1/2017 от 03.07.2017 г. по т.д. 1/2016 на ОСГК на ВКС.....	426
19. Тълкувателно решение № 77 от 2.XI.1971 г., ОСГК.....	426
20. Тълкувателно решение № 60 от 12.08.1987 г. по гр.д. № 31/1987 г., ОСГК на ВС	427
21. Постановление № 5 от 21.02.1979 г., Пленум на ВС	427
22. Тълкувателно решение № 2 от 05.02.2015 г. по тълк. д. № 2/2014 г., ОСГК на ВКС (изгубило действието си с изменението с ДВ, бр. 103 от 2020 г.)....	430
23. Тълкувателно решение № 1 от 14.11.2016 г. по тълк. д. № 1/2015 г., ОСГК на ВКС	436
24. Постановление № 5 от 16.11.1970 г., Пленум на ВС	446
25. Постановление № 5 от 30.11.1981 г., Пленум на ВС	450
26. Постановление № 5 от 13.02.1980 г., Пленум на ВС	451
27. Тълкувателно решение № 5 от 24.06.2016 г. по тълк.д. № 5/2014 г., ОСГК на ВКС	454

II. ТЪЛКУВАТЕЛНИ РЕШЕНИЯ И ПОСТАНОВЛЕНИЯ ПО ЗАКОНА ЗА НАСЛЕДСТВОТО

28. Тълкувателно решение № 25 от 4.III.1963 г. по гр.д. № 7/63 г., ОСГК	458
--	-----

Съдържание

---

29. Тълкувателно решение № 3 от 30.XII.1994 г. по гр.д. № 3/94 г., ОСГК	459
30. Тълкувателно решение № 1 от 4.11.1998 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 1/1998 г., ОСГК	464
31. Тълкувателно решение № 42 от 2.IV.1964 г. по гр.д. 24/64 г., ОСГК.....	473
32. Постановление № 1 от 26.V.1984 г. по гр.д. № 1/84 г., Пленум на ВС	474
33. Тълкувателно решение № 1 от 23.01.2024 г. по тълк. д. № 1/2021 г. на Върховен касационен съд, ОСГК.....	475
34. Тълкувателно решение № 3 от 19.12.2013 г. на ВКС по т. д. № 3/2013 г., ОСГК	495
35. Тълкувателно решение № 137А от 17.XI.1955 г., ОСГК.....	496
36. Тълкувателно решение № 148 от 10.XII.1986 г., ОСГК.....	496
37. Постановление № 4 от 30.X.1964 г., Пленум на ВС	499
38. Тълкувателно решение № 72 от 9.IV.1986 г. по гр.д. № 36/85 г., ОСГК	503
39. Тълкувателно решение № 1 от 19.05.2004 г. на ВКС по гр.д. № 1/2004 г., ОСГК	504
40. Тълкувателно решение № 1 от 4.02.2005 г. на ВКС по т. гр. д. № 1/2005 г., ОСГК.....	518
41. Тълкувателно решение № 4 от 14.03.2016 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2014 г., ОСГК	520
42. Постановление № 7 от 28.XI.1973 г., Пленум на ВС	520